

WILHELM
PETERSON-BERGER
1867-1942

Fyra visor i svensk folkton
för röst och piano

Four Swedish Folklife Songs
for voice and piano

Opus 5

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 507–510/Edition nos 507–510
2014
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-014-9

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

N° 1.

Långsamt. M. M. ♩ = 72.

SÅNG. *mp* När jag för mig själv i

PIANO. *mf* *p*

mörka sko-gen går, tänker jag på vännen, som jag aldrig får.

Tå - ren bör - jar rin - na, hjär - tat slå, ald - rig kan man glömma den, man

mezzo legato

rfz *rit.* en gång hål - lit å, ald - rig kan man glömma den man en gång hål - lit

rit. *p*

å. *mp* Ängar, berg och dal och skog med fåg-lar små,

mf a tempo *p*

blå-a himme-len med kla-ra stjärnor på, allt vad ha -vet gömmer,

mezzo legato

pär-lor och ko-ral-ler, sva-ne-dun av skum och kla-ras-te kri-stal-ler, gräs och blommor all och

lin - de - löv på kvist, allting gå -ve jag för vännen, som jag mist,

f *pp* *f*

mp lil - la vännen kär från barndoms-da - gar. *p*

N° 2.

Enkelt, något rörligt. M. M. ♩ = 152.

mp
Ditt namn jag ha - de

skri - vit, i hjär - tat det bar, fast du mig ö - ver - gi - vit, så får det stå

kvar ibland rö - - - da, rö - da ro - - - sor, ibland rö - - -

- da, rö - da ro - sor.

rit.
a tempo

mp

Och tar du ock det här - ta till - ba - ka, du gav. jag min - nes dig med

The first system of the musical score features a vocal line in the upper staff and a piano accompaniment in the lower two staves. The key signature is one flat (B-flat major or D minor). The tempo is marked *mp* (mezzo-piano). The lyrics are "Och tar du ock det här - ta till - ba - ka, du gav. jag min - nes dig med". The piano accompaniment includes a bass line with a double bar line and a fermata, and a treble line with chords and moving lines. There are two asterisks (*) below the piano part, one under the bass line and one under the treble line.

smärta allt tills jag läggs i grav ibland rö - - - da, rö - da ro - - -

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are "smärta allt tills jag läggs i grav ibland rö - - - da, rö - da ro - - -". The piano accompaniment features a more active bass line and treble line. There are two asterisks (*) below the piano part, one under the bass line and one under the treble line.

sor, ibland rö - - - da, rö - da ro - sor.

pp *mf* *mp rit.* *f* *a tempo*

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are "sor, ibland rö - - - da, rö - da ro - sor.". The piano accompaniment includes dynamic markings: *pp*, *mf*, *mp rit.*, and *f*. The tempo marking *a tempo* appears at the end of the system. There are three asterisks (*) below the piano part, one under the bass line and two under the treble line.

pp

The fourth system shows the piano accompaniment for the final part of the piece. The key signature remains one flat. The piano part features a bass line with a double bar line and a fermata, and a treble line with chords and moving lines. There are five asterisks (*) below the piano part, one under the bass line and four under the treble line.

N° 3.

Långsamt, drömmande. M. M. ♩ = 96.

1. Som stjär-nor-na på him-melen. när nat-ten fal-ler på, så tindra-de hans ö-gon, så kla-ra och så blå, så rö-der var hans mund som ro-sor-na i lund om vå-ren.

2. Men sky-ar-ne för-sam-la-des och al-la träd i sko-gar-ne och so-len vän-de bort, ty li- vet lik-som kär-le-ken och vå-ren är så kort. När böl-jor-na de blå, om al-la markens blomster ha-de fåg-la-lung-or små, de lö-ven föl-lo av, de föl-lo på hans grav den ti-da! 3. Om kun-de ej än-då min hjär-te sorg för-må att sjung-a.

col canto

col canto

1. 2.

N° 4.Friskt och beslutsamt. M. M. ♩ = 144. *mp*

1. Bland sko - gens hö - ga fu - ru - stammar,
triv - des gott i lå - ga tjäl - len,

non legato

där ha' vi byggt vår e - gen kam - mar, där snön just fal - ler först, och
där var så ljusst i stjär - ne - kväl - len; jag kan väl tri - vas än till -

dri - - - van är som störst, — där snön just fal - ler först, och dri - van är som störst och
sam - - - mans med min vän, — jag kan väl tri - vas än till - sammans med min vän och

riten.

p dolce

a tempo

nordan - lju - set rö - dast flam - mar. 1. 2.
le - va nöjd och dö bland fjäl - len! 2. Jag

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Bergers gärning är inte lätt att sammanfatta: tonsättare, musikkritiker och skriftställare, operaregissör och librettoförfattare, översättare och idealistisk filosof. Till svårigheterna bidrar också att hans gärning bildar en odelbar helhet – Peterson-Berger var en idédriven personlighet som ville verka i enlighet med sina idéer, men också föra ut dem i musik och skrift. Han var på sin tid en av landets mest omtalade musikpersoner, där hans egna musikaliska verk bidrog till hans rykte, men ändå stod efter hans engagerade musikkritik som grund till hans ryktbarhet.

Wilhelm Peterson-Berger föddes 1867 i Ullånger (mellan Härnösand och Örnsköldsvik) av föräldrar med dalsländsk härstamning. Han hade tidigt drömmen om att bli tonsättare. Peterson-Berger studerade vid Musikkonserveriet i Stockholm 1886–89, fortsatte med studier i Dresden 1889–90. Åter i Sverige var han musiklärare i Umeå och ledare för stadens musiksällskap 1890–92. Han återvände till Dresden, där han undervisade i musikämnen 1892–94. 1896 blev han musikkritiker i *Dagens Nyheter*, vilket fram till 1930 skulle bli hans fasta syssla vid sidan av komponerandet. Efter sin kritikertid flyttade han för gott till Sommarhagen på Frösön, där han redan 1914 låtit bygga sig ett hus av närmast skulpturalt slag. När dagskritikens snabba rytm inte längre pressade honom, kunde han mer koncentrerat skriva annat, men också komponera. Wilhelm Peterson-Berger avled i sitt jämtländska hem 1942, 75 år gammal.

Tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger lämnade efter sig en både stor och varierad produktion. Hans verk i större format (de fem symfonierna *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ättnam*, *Holmia* och *Solitudo* samt de fem musikdramatiska verken *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* och *Adils och Elisiv*) är starkt präglade av hans kulturfilosofiska tänkande och var därför viktiga manifestationer från Peterson-Bergers sida. I Wagners anda skrev han själv operatexterna. Men paradoxalt nog har några av hans smärre verk fått störst spridning, pianostycken som samlingen *Frösöblomster* och körsånger som ”Stemning” och ”Killebukken”. Som sångtonsättare förenade Peterson-Berger sitt skickliga melodiskapande med en märkbar känsla för texters kvaliteter. Resultatet blev solosånger som tillhör de allra mest uppskattade.

Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquists, Stockholm, Abr. L. 2820.

På omslaget står: ”Till Fru Professorskan Helene Nyblom / Fyra visor i svensk folkton / för / en röst med piano / av / Wilhelm Peterson-Berger / Op. 5 / (Text av H.) / Stockholm / Abr. Lundquist, Musikförlag”.

Tillkomstår: 1890.

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Berger is a hard man to define: composer, music critic and author, opera director and librettist, translator and idealist philosopher. To compound matters, his achievements go to make up an indivisible whole – Peterson-Berger was driven by ideas and sought not only to work in accordance with them but also to express them in his music and writings. He was one of the country's most talked-about music personages of his time, with a reputation that rested not only on his compositions but also, and primarily, on his dedication to the art of music criticism.

Wilhelm Peterson-Berger was born in 1867 in Ullånger (between Härnösand and Örnsköldsvik) to parents of Dalsland extraction, and had dreamed of being a composer from a young age. He studied at the Musikkonservatoriet (the Royal Conservatory of Music in Stockholm) from 1886 to 89, continuing his studies in Dresden from 1889 to 90. Back in Sweden, he became a music teacher in Umeå and head of the town's music society, a position he held until 1892, when he returned to Dresden to teach music for two years. In 1896 he became a music critic for *Dagens Nyheter*, which would remain his main permanent occupation alongside composing until 1930. On retiring as a critic he moved for good to Sommarhagen on Frösön, where he had had a house built of almost sculptural design back in 1914. When the fast pace of the daily critic no longer suited him, he was able to concentrate on other kinds of writing as well as composing. Wilhelm Peterson-Berger died in his Jämtland home in 1942 at the age of 75.

The composer Wilhelm Peterson-Berger left behind a large and varied catalogue. His grander-scale works (the five symphonies *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ättnam*, *Holmia* and *Solitudo* and the five music dramas *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* and *Adils och Elisiv*) are profoundly informed by his cultural philosophy and were therefore important manifestations on his part. In true Wagnerian spirit he wrote his own librettos. Paradoxically, however, some of his minor works are his most widely known, including piano pieces such as the collection *Frösöblomster* and choral songs such as 'Stemning' and 'Killebukken'. As a vocal composer, Peterson-Berger unified his melodic skills with a remarkable feel for textual quality to produce solo songs that are amongst the most popular of all.

Gunnar Ternhag
Trans. Neil Betteridge

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emended editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes.

Originally published by Abr. Lundquists, Stockholm, Abr. L. 2820.

Text on the front page: "Till Fru Professorskan Helene Nyblom / Fyra visor i svensk folkton / för / en röst med piano / av / Wilhelm Peterson-Berger / Op. 5 / (Text av H.) / Stockholm / Abr. Lundquist, Musikförlag".

Year of composition: 1890.